

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2010/3908
Karar No: 2013/2548

REKABET KURUMU
Tarih : 24.02.2014
Sayı : 1124

Davacı : Shell & Turcas Petrol A.Ş.
Vekilleri : Av. Berç Işık, Av. Aydan Erdem Özen, Av. Yelda Tuğcu Eryılmaz
Gülbahar Mah. Salih Tozan Sok. Karamancılar İş Merkezi,
B Blok, No:18 Esentepe - Şişli / İSTANBUL
Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent/ ANKARA
Vekili : Av. Nagehan Özseyhan - Aynı adreste.

Davanın Özeti : Rekabet Kurumu'nun 17.09.2010 tarih ve 1098/4532 sayılı işlemiyle bildirilen, Kösoğlu Ailesi ile Shell Company of Turkey Limited arasında imzalanan dikey anlaşmaya menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması yolunda yapılan başvuruya ilgili olarak Rekabet Kurulu'nca alınan 16.09.2010 tarih ve 10-59/1220-463 sayılı kararının; Shell Turcas ile Kösoğlu Ailesi arasındaki ilişkinin dikey anlaşma niteliğinde olmadığı, bu nedenle 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyet Tebliği kapsamında yer almadığı, bunun yanında tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kösoğlu Ailesinin teşebbüs niteliğinde olmadığı, taraflar arasındaki işletme sözleşmesinin Kösoğlu ailesinin rızasıyla 20.04.2000 tarihinde sona erdirilmiş olduğu, hâlihazırda taraflar arasında yalnızca bir kira akdi bulunduğu, bu bakımdan 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerinin somut olayda uygulanma imkanı bulunmadığı, idari işlemlerin bilinirliği ilkesinin çiğnendiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : 2002/2 sayılı Tebliğ'in Açıklanmasına Dair Kılavuz'a göre rekabet etmeme yasağının izin verilen limitlerin üzerinde tespit edilmesi halinde, Kurul'un rekabet etmeme yükümlülüğünün süresini Tebliğ'de öngörülen azami hadde indirmiş olarak değerlendirilebileceği, bu takdirde henüz Tebliğ'de öngörülen limit doldurulmamış ise alıcının bu kalan süre kadar, rekabet etmeme yükümlülüğü altında kalacağı; bu değişiklik ile Tebliğ kapsamındaki bütün anlaşmalar bakımından bir geçiş dönemi öngörüldüğü; 18.09.2003 tarihi itibarıyla mevcut olan anlaşmalar bakımından, 2 yıllık geçiş sürecinin sonu olan 18.09.2005'e kadar uyumlaştırmanın yapılabileceğinin açık olduğu, ancak Kılavuzda öngörülen hükümler gereği taraflar geçiş sürecinde bir uyumlaştırma yapmamış olsalar dahi Kurul'un azami hadde indirmiş olarak değerlendirme yapabileceği, bu durumda azami had olan 5 yılın sonu olan 18.09.2010 tarihine kadar rekabet etmeme yükümlülükleri bakımından dikey anlaşmalara müdahale edilemeyeceği, Tebliğ'in 5. maddesi ile getirilen istisnanın geçerli olabilmesi için ya doğrudan veya alıcıyla hiçbir bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait tesis üzerinde ya da bizzat sağlayıcı tarafından alıcıyla hiçbir

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2010/3908
Karar No: 2013/2548

bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilen bir aynı veya şahsi kullanım hakkına konu tesiste sürdürülmesi ve dikey ilişkinin en baştan itibaren bu koşullara uygun olarak kurulması gerektiği, oysa uyumsuzluğa konu olayda bu koşulların gerçekleşmediği, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun SUNAY'ın Düşüncesi: Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Aydın KURTULUŞ'un Düşüncesi: Dava, Rekabet Kurumu'nun 17.09.2010 günlü ve 1098/4532 sayılı işlemiyle bildirilen, Kösoğlu Ailesi ile Shell Company of Turkey Limited arasında imzalanan dikey anlaşmaya menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması yolunda yapılan başvuruya ilgili olarak Rekabet Kurulu'nca tesis edilen 16.09.2010 günlü ve 10-59/1220-463 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanunun amacının mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları, piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları önlemek, bunun için gerekli düzenlenme ve denetimleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, Kanunun 4. maddesinde de, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma yada kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmazların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerin hukuka aykırı ve yasak olduğu kurala bağlanarak rekabetin korunmasını sağlamaya yönelik düzenlemeye yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen kanun hükümlerinden de görüleceği gibi, 4054 sayılı Kanun rekabeti engelleyici bozucu anlaşma, karar ve uygulamaları önlemeyi bu suretle rekabetin mevcudiyetini ve devamlılığını sağlamayı amaçlamakta, aksi yöndeki anlaşma, karar ve eylemleri hukuka aykırı olduğu gerekçesi ile yasaklamakta ve yaptırımlandırmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde ise, Rekabet Kurulu'na belirli koşulları taşıyan anlaşma türlerine grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve söz konusu koşulları belirleyen tebliğler çıkarma yetkisi verilmiş bulunmaktadır.

Bu yetkiye dayanılarak çıkartılan 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği, 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyet tebliği ve 1998/7 sayılı Franchise anlaşmalarına ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile belirli türden dikey anlaşmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2010/3908
Karar No: 2013/2548

olarak muaf tutulmasının koşulları belirlenmiş ve 14.07.2002 tarihli 24815 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği, yukarıda sayılan Tebliğlerin yerini alarak anılan Tebliğleri yürürlükten kaldırmıştır.

2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde, "Üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar -dikey anlaşmalar- bu Tebliğde belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanununun 4 üncü maddesindeki yasaklamadan Kanununun 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur."düzenlemesine yer verilmiş, Tebliğin 5/a maddesinde ise, Tebliğ ile tamnan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Olayda, Kösoğlu Ailesinin maliki olduğu taşınmaz üzerinde Shell Company of Turkey Limited lehine 01.09.1993 tarihinde 10 yıl süreli kira hakkı tanındığı ve aynı tarihte Shell Petrol A.Ş. ile Kösoğlu Ailesi ile bağlantılı Karel Kardeşler Haydar Kösoğlu ve Ortakları Adi Ortaklığı arasında işletme sözleşmesi imzalandığı, daha sonra ise Shell Company of Turkey Limited ile Kösoğlu Ailesi arasında 24.04.2000 tarihinde imzalanan "Ek Kira Anlaşması" ile 01.09.1993 başlangıç tarihli, 10 yıl süreli ve tapuya şerh edilmiş olan kira sözleşmesinin süresine ve kira bedeline ilişkin maddelerinde değişiklik yapılarak kira sözleşmesinin süresinin 31.04.2005 tarihinde sona ereceği kararlaştırılarak belirlenen kira bedelinin nasıl ödeneceğinin düzenlendiği, aynı tarihte, Shell Petrol A.Ş. ile Karel Kardeşler Haydar Kösoğlu ve Ortakları Adi Ortaklığı arasında 24.04.2000 tarihli devir anlaşması ile, ilgili akaryakıt istasyonu bütün hak ve yükümlülükleri ile birlikte 5 yıl süre ile Shell Petrol A.Ş. ye devredilerek Shell Company of Turkey Limited ile Shell Petrol A.Ş. arasında 01.05.2000 tarihli işletme sözleşmesi imzalandığı, 24.04.2000 tarihli devir anlaşmasında, 5 yılın sonunda anlaşmanın sona ermesi halinde Karel Kardeşler Haydar Kösoğlu ve Ortakları Adi Ortaklığı tarafından istasyonun yeniden işletilebilmesi için gerekli işlemlerin yapılacağı hususunun kararlaştırıldığı, taraflar arasında kira sözleşmesinin süresi sona ermeden Shell Company of Turkey Limited ile Kösoğlu Ailesi arasında 07.08.2001 tarihli 15 yıl geçerli olmak üzere yeni bir kira sözleşmesi imzalandığı, bu çerçevede Shell Petrol A.Ş. lehine 30.04.2016 tarihine kadar sürecek tapuya şerh edilmiş olan kira hakkı bulunduğu, Shell Petrol A.Ş. ile Shell Company of Turkey Limited arasındaki zeyilname ile taraflar arasındaki 01.05.2000 tarihli işletme sözleşmesinin süresinin uzatıldığı, dolayısı ile istasyonun halen Shell Petrol A.Ş. tarafından işletildiği açıktır.

Taraflar arasındaki rekabeti kısıtlayıcı nitelikte dikey anlaşmanın sona erdiğinin kabulü, ancak yine söz konusu anlaşma çerçevesinde taraflar arasında kurulan her türlü sözleşmesel bağın tamamen sonlandırılması ile mümkündür.

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No: 2010/3908

Karar No: 2013/2548

Netice olarak, 01.09.1993 tarihinden itibaren uygulanmaya başlayan dikey anlaşmaya esas teşkil eden kiracılık hakkının 18.09.2005 tarihi itibarı ile kalan süresi 5 yılı aştığından ve bu anlaşmanın 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/ a maddesinde düzenlenen istisna hükmü kapsamında değerlendirilmesi de mümkün olmadığından, söz konusu dikey anlaşmanın 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanacağı yolundaki Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 10.10.2013 tarihinde, davacı vekili Av. Yelda Tuğcu Eryılmaz'ın ve davalı idare vekili Av. Nagehan Özseyhan'ın geldikleri, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurumu'nun 17.09.2010 tarih ve 1098/4532 sayılı işlemiyle bildirilen, Kösoğlu Ailesi ile Shell Company of Turkey Limited arasında imzalanan dikey anlaşmaya menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması yolunda yapılan başvuruya ilgili olarak Rekabet Kurulu'nca alınan 16.09.2010 tarih ve 10-59/1220-463 sayılı kararın iptali işlemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kurula bağlanarak en çok rastlanılan rekabeti sınırlayıcı anlaşma örnekleri belirtilmiş; Kanun'un "Muafiyet" başlıklı 5. maddesinde de, maddede sayılan koşulların tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve birlik kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, Kurul'un, birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği kuralına yer verilmiştir.

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde, üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşma olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı Tebliğ'in 5(a) maddesinde ise, Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2010/3908
Karar No: 2013/2548

aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır. Diğer taraftan, konuyla ilgili sözleşmeler ile kira sözleşmelerinin tamamının tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır. Bunun yanında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine veya bu yükümlülüğün anlaşmanın asli bir parçası olduğu hallerde anlaşmanın tamamına yönelik olarak getirilen beş yıllık grup muafiyeti sınırına ilişkin olarak bir istisna düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme, "Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar." şeklindedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 39. paragrafında ise, "Tebliğ'in 5'inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir." şeklinde açıklama yer almaktadır.

Öte yandan, 18.09.2003 tarih ve 25233 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2002/2 Sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2003/3 sayılı Tebliğ'le, Tebliğ'e, "Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanabilmesi için, bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yukarıdaki 1'inci madde ile getirilen değişikliğe uygunluğunun sağlanması gerekir. Bu süre içerisinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde öngörülen yasaklama uygulanmaz." yönünde geçici madde eklenmiştir.

Akaryakıt dağıtım sektöründeki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğunun belirlenmesine yönelik Rekabet Kurulu'nun 15.11.2006 tarih ve 06-84/1059-306 sayılı kararıyla rekabet yasağı yönünden yukarıda getirilen ve geçici madde ile belirlenen geçiş dönemi incelenerek; beş yıl olarak belirlenen rekabet yasağının, 2003/3 sayılı Tebliğ ile teşebbüslerin mevcut anlaşmalarını iki yıl içerisinde bu değişikliğe uygun hale getirilmesinin kurala bağlandığı, mevcut sözleşmelerdeki bu değişikliklerin hangi surette yapılacağı ve

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No: 2010/3903

Karar No: 2013/2548

bunların kalan uygulama sürelerinin nasıl belirleneceği konusuna Rekabet Kurulu'nun 26.01.2006 tarih ve 06-04/55-13 sayılı kararında açıklık getirildiği, buna göre; 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve rekabet etme yasağı süresi beş yılı aşan sözleşmelerden 18.09.2005 tarihi itibarıyla uygulama süresinin beş yıldan az olanlarda herhangi bir değişiklik yapmaya gerek olmayıp, bunların süresinin sonuna kadar geçerli olduğu, 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan sözleşmelerin 18.09.2010 tarihine kadar geçerli olup sözleşme tadillerinin buna göre yapılması gerektiği, 18.09.2005 tarihi itibarıyla rekabet yasağının süresi beş yılı geçenlerin, imzadan itibaren "en yüksek yasal hadde indirildiği" ve beş yıllık azami süre dolana kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in öngördüğü koşulları sağladığı sonuçlarına varılmıştır.

Görüldüğü üzere, 2003/3 sayılı Tebliğ ile bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği 18.09.2003 tarihi itibarıyla, bu tarihten önce dağıtıcılar ile bayiler arasında kurulan sözleşmelere yönelik olarak, bu sözleşmelerin süresinin Tebliğ'e uygun hale getirilmesi amacıyla iki yıllık geçiş sürecinin getirildiği, Kurul tarafından geçiş sürecini irdelleyen kararlarında da, 18.09.2003 tarihinden önce kurulan bayilik-dağıtıcı ilişkisinin, en son 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerinden yararlanacağı, bu tarihten sonra ise gerekli değişikliklerin yapılmaması durumunda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği anlaşılmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından Kuruma yapılan başvuruda; Shell&Turcas ile Shell Petrol A.Ş. (malik Kösoğlu Ailesi'nin işletmeciliği bırakması neticesinde Shell&Turcas'ın işletmeciliğe Shell Petrol A.Ş. ile devam etmesi), arasında imzalanan Akaryakıt Bayilik Sözleşmelerine menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması için bildirimde bulunulması üzerinde verilen dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, yapılan inceleme sonucunda Kösoğlu Ailesi ile Shell Company of Turkey Limited arasındaki kira akdi ve işletme sözleşmesinden oluşan dikey anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; anlaşmanın 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına karar verildiği anlaşılmıştır.

Öncelikle dosya kapsamında sunulan belgelerin incelenmesi sonucunda; malik Kösoğlu Ailesi ile Shell Company of Turkey Limited arasında 01.09.1983 yılında imzalanan bir işleticilik sözleşmesi ve onunla bağlantılı aynı tarihli kira sözleşmesi bulunduğundan rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı nitelikte dikey bir anlaşma olduğu, bu nedenle söz konusu dikey anlaşmaya Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği açık olduğundan Kurul kararında bu yönüyle ~~bu~~ hukuka aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler incelendiğinde; Shell&Turcas ile Kösoğlu Ailesi arasında 01.09.1983 tarihinden 01.05.2000 tarihine kadar kira ve işletmecilik sözleşmeleri ile devam eden bir ilişki olduğu, zira 01.05.2000 tarihinden önce Kösoğlu Ailesi'nin

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2010/3908
Karar No: 2013/2548

Karel Kardeşler Haydar Kösoğlu ve Ortakları Adi Ortaklığı adı altında işletmecilik yaptığının belirttiği, bu çerçevede davacı şirket tarafından sunulan bildirim formu ekleri incelendiğinde, Kösoğlu Ailesinin maliki olduğu taşınmaz üzerinde Shell Company of Turkey Limited lehine 01.09.1983 tarihinde 10 yıl süreli kira hakkı tanındığı ve aynı tarihte Shell Petrol A.Ş. ile Kösoğlu Ailesi ile bağlantılı Karel Kardeşler Haydar Kösoğlu ve Ortakları Adi Ortaklığı arasında İşletme Sözleşmesi imzalandığının görüldüğü, Shell Company of Turkey Limited ile Kösoğlu Ailesi arasında 24.04.2000 tarihinde imzalanan "Ek Kira Anlaşması" ile 01.09.1993 başlangıç tarihli, 10 yıl süreli ve tapuya şerh edilmiş olan kira sözleşmesinin süresine ve kira bedeline ilişkin maddelerinde değişiklik yapıldığı, buna göre kira sözleşmesinin süresinin 31.04.2005 tarihinde sona ereceğinin kararlaştırıldığı ve belirlenen kira bedelinin nasıl ödeneceğinin düzenlendiği, taraflar arasındaki kira sözleşmesinin süresi sona ermeden Shell Company of Turkey Limited ile Kösoğlu Ailesi arasında 07.08.2001 tarihinde 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere yeni bir Kira Sözleşmesi akdedildiği, bu çerçevede Shell Petrol A.Ş. lehine 30.04.2016 tarihine kadar sürecek tapuya şerh edilmiş kira hakkı bulunduğu, bu tarihten önce ise Shell Petrol A.Ş. ile Karel Kardeşler Haydar Kösoğlu ve Ortakları Adi Ortaklık arasındaki 24.04.2000 tarihli Devir Anlaşması ile ilgili akaryakıt istasyonu tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte 5 yıl süreyle Shell Petrol A.Ş.'ye devredilmiş ve Shell Company of Turkey Limited ile Shell Petrol A.Ş. arasında 01.05.2000 tarihli İşletme Sözleşmesinin imzalandığı, 24.04.2000 tarihli Devir Anlaşmasında, 5 yılın sonunda anlaşmanın sona ermesi halinde Karel Kardeşler Haydar Kösoğlu ve Ortakları Adi Ortaklık tarafından istasyonun yeniden işletilebilmesi için gerekli işlemlerin yapılacağına kararlaştırıldığı, ancak son aşamada, Shell Petrol A.Ş. ile Shell Company of Turkey Limited arasındaki zeyilname ile taraflar arasındaki 01.05.2000 tarihli İşletme Sözleşmesinin süresinin uzatıldığı, dolayısıyla ilgili istasyonun halen Shell Petrol A.Ş. tarafından işletildiği anlaşılmaktadır.

Taraflar arasındaki dikey anlaşma ile alıcıya yüklenen rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespitinde, dikey ilişkiye başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın yapıldığı tarihin sürenin başlangıcı olarak esas alınması, rekabet yasağı içeren bayilik sözleşmesi ile birlikte intifa, tapuya şerh edilmiş kira gibi sözleşmelerin hepsinin aynı anda ortadan kalktığı tarihin ise rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Ancak uyumsuzluk konusu istasyon bakımından mevcut bayilik sözleşmesi ortadan kaldırılmadığı gibi kira sözleşmesinin süresi de ek sözleşmelerle uzatıldığı ve istasyon belirli süreliğine devredildiği anlaşılmakta olup, başlangıçta Kösoğlu Ailesi ile Shell Company of Turkey Limited arasındaki (1983 yılından itibaren gelen) 1993 başlangıç tarihli ve 10 yıl süreli kira sözleşmesi ve dolayısıyla dikey ilişki devam ederken ilgili istasyonun işletmeciliği devredildiğinden ve 24.04.2000 tarihli devir sözleşmesi yürürlükteyken yeni bir kira sözleşmesi imzalandığından, dikey ilişkinin kesintiye uğramadığı açıktır. Bununla birlikte 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde alıcı üzerine getirilebilecek rekabet etmeme yükümlülüklerine ilişkin

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No: 2010/3908
Karar No: 2013/2548

beş yıllık üst sınırın bir istisnası olarak öngörülen düzenleme ve bu düzenlemenin uygulanmasına ilişkin Kılavuzun açık hükümleri çerçevesinde, taraflar arasındaki dikey ilişkinin istisna hükmünden yararlanabilmesi için, söz konusu ilişkinin en baştan itibaren anılan maddede belirtilen koşullara uygun olarak kurulması gerekmektedir. Dolayısıyla dikey anlaşmayı oluşturan sözleşmelerden biri devam ederken devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik olmasının, muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzamasına yol açmayacağı açıktır.

Bu durumda, Kösoğlu Ailesi ile Shell Company of Turkey Limited arasındaki kira akdi ve işletme sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanması gerektiğine ilişkin dava konusu Kurul kararı bu yönüyle de hukuka aykırı bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 167,90.-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 2.640.-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 10.10.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Zümrüt	E. Yücel	Zeki	Hamza
ÖZGÜR	ÖDEN	SEYHAN	YİĞİT	EYİDEMİR

Yargılama Giderleri :

Başvuru Harcı : 26,25.-TL
Karar Harcı : 35,50.-TL
YD Harcı : 28,15.-TL
Posta Gideri : 78,00.-TL
Toplam :167,90.-TL